

Polŋ nyegāaŋ səbə maŋ hā Efesitaamba-i Nelmuoyamma

Polŋ taa u nyegēŋ səbə daayo-i u waa kaso. U nyegāaŋ-yo hā Diiloŋ-dūŋ-baamba maŋ waa Efesi. Ba hólma-na, *Yuifubaa-ba waa, *niɛraamba bi waa. Pol taa u taara ba hieroŋo-i ba suɔ Diiloŋo kusūŋgu-i ku yaa ku ka gbāa kāyā-bei ba t̄ienamma-na.

Diiloŋ uŋ taa u taara mamaŋ aa miwaanjo suɔ duɔ doŋ, u waanŋ ma yaa pigāaŋ-ba səbə domma-na; wuɔ Diiloŋo ciera *Kirsa yaa ka waa bimbinni-i hiere ni yunju-na baa nuɔmba-i hiere ba bi yunju-na; a ce dumaaŋjo-na, bamaŋ hūyāa Yesu-Kirsa maama-i, Yuifubaa-ba-i baa niɛraamba-i hiere, ba ciɛ baaduɔmba fiefie-i-na (sap. 1-3).

Diiloŋ-dūŋ-baamban saaya ba bel ba-naa dumaa, u nuŋgu hii kufaŋgu-i; wuɔ ba yanŋ ba maama ta ma dəlnu ma-naa, ba ta ba kāŋ ba-naa aa bi ta ba kāŋ Diiloŋo-i (sap. 4-6).

Jaaluŋgu

¹ Muɔ Pol, Yesu-Kirsa *pəpuɔrbiloŋ muɔ ɳaa Diiloŋ uŋ'a ma ce dumaa. Muɔmei nyegāaŋ səbə daayo-i da mi hā namaŋ namaŋ hūyāa Yesu-Kirsa maama-i Efesi-i-na a ce Diiloŋ-dūŋ-baŋ namaŋ. ² I To-i Diiloŋo-i, baa Itienjo-i Yesu-Kirsa-i, ba kāyā-nɛi aa fɛ na hɔmmu-i.

Diiloŋ uŋ ciɛ baa-ye dumaa Yesu-Kirsa barguɔ-i-na

³ Yaan i tie tuəlnu Diilonjo-i, Itienjo-i Yesu-Kirsa To-i. Inj yeŋ horre-na baa *Kirsa-i, u ciɛ baa-ye aa hā-ye dərciilŋgu-i ku sinni-na hiere dərɔ-i-na. ⁴ Aa Diilonjo suə duə jīna miwaanjo-i, u yufelle naa hel-yie i die waa fuə baan miɛ Kirsa barguɔ-i-na. U ciɛ mafamma-i i die waa welewele u yaanġa-na cālmuə baa waa-yie. ⁵ I maama dəlaanu-yuə, a ce dii ku domma-na, u taa u taara u ce-ye u bisālŋ miɛ Yesu-Kirsa barguɔ-i-na. ⁶ Terienju faŋgu-na, yaan i tie jaal Diiłonjo-i wuə u firiinu u huəŋga-i baa-ye cor a hā-ye u Beđuəla-i. ⁷ U yaa ciɛ tāmماn-kūŋgu a sāa i yunni-i aa pir i āmbabalma-i. Diilonjo pigāaŋ-ye u fafaaŋgu-i dumei ku sinni-na hiere. ⁸ U firiinu u huəŋga-i baa-ye a ce-ye nelnurāaŋ miɛ baa cēcēmuntaaŋ miɛ. ⁹ U pigāaŋ-ye u kusūŋgu-i. Anfafamma maŋ waa u huəŋga-na dii ku domma-na, u pigāaŋ-ye baa-ma. ¹⁰ Ma cemmaŋ-huŋ da ku hi, u ka ce-ma: U ka tigiŋ dərbimbinni-i hiere baa h̄iemāŋ-niini-i aa haa Kirsa-i ni yuŋ-nu.

¹¹ Diilonjo hielaa u yufelle yiɛ dii ku domma-na a saanu baa fuŋ taaraŋ ku ce dumaa. Diilonjo ce wəima-i hiere kunj dəlaanu fuə dumaa. Terienju faŋgu-na inj yeŋ Kirsa horre-na, uŋ pāa nuŋgu maŋ baa-ye, u hā-ye baa-ku. ¹² A ce dumaaŋo-na, miɛ maŋ haa i naŋga-i Kirsa-i-na igēna, yaan i tie gbelieŋ Dombuɔ-i.

¹³ Namaa fərɛ-i naŋ bi nuə ninsoŋo-i, naŋ nuə konjkor-*Neldədəlma-i, na hūyāa Kirsa maama-i. Naŋ hūyāa-ma dumaaŋo-na, Diilonjo dāanya-nei baa u *Yalle-i uŋ ŋa naa pā dimaŋ nuŋgu-i baa-na. ¹⁴ Di yaa fīeŋ i həmmu-i wuə Diilonj duə ji kor-e gbula i ka da i nieluo-i. Terienju faŋgu-na, yaan i tie

jaal Dombuɔ-i.

Pol cārā Diiloŋo-i hā Efesitaamba-i

¹⁵ Tobiŋ nama, ku'i cie miŋ juɔ nu wuɔ na haa na naŋga Itienjo-i Yesu-i-na aa ta na dəl Diiloŋ-dūŋbaamba-i hiere, ¹⁶ mi sa nanna yiŋgu baa Diiloŋo jaalma-i na maama-na. Na maama sa karaanumiɛ. ¹⁷ Aa mi cārā Itienjo-i Yesu-Kirsa Diiloŋo-i, i To maŋ fafaŋgu tieŋo-i, wuɔ u hā-na u *Yalle-i di ce-na nelnurāŋ nama a pigāŋ-na baa-yo na suɔ-yo dei. ¹⁸ U puur na yufieŋa-i na suɔ uŋ bieŋna mamaŋ nuɔ-i, aa uŋ jīena ciilufafaŋgu maŋ tuɔ cie u baamba-i na bi suɔ ku sinni-i, ¹⁹ aa bi tiraas suɔ uŋ ceŋ maacemma-i baa himma maŋ temma-i u hā miɛ maŋ hūyāa u maama-i. ²⁰ U siire Yesu-i hiel-o kuomba həlma-na baa hiduɔma famma yaa-i a jīna-yuɔ u caŋgu-na dii dərɔ-i-na. ²¹ Yunteſinni-i hiere, baa fōŋgōteſinni-i hiere, baa nellenteſinni-i hiere ka hel baa himma-i hiere, *Kirsa dii ni dərɔ. Nelbōmbōmbaa-ba maŋ dii nyunŋo-i-na baa bamaŋ juəŋ bisinuɔ-i-na hiere, Kirsa dii ba yuŋ-nu. ²² Diiloŋ haa-yo bimbinni-i hiere ni yuŋ-nu, aa bi haa-yo fuɔ dūŋ-baamba bi yuŋ-nu. ²³ Diiloŋ-dūŋ-baamba yaa Kirsa borre-i; ba weima-i hiere ma kāa ka jūŋ u yaa nuɔ-i. U yaa weima-i hiere miwaanjo-na.

2

Diiloŋo kuraa-ye gbāŋgbāŋ

¹ Dielūɔ-i-na, na āmbabalma-i baa na cālmuo naa ce-na ɣaa bikuŋ nama Diiloŋo wulaa. ² Na taa na wuɔ nelbilieŋ temma; naa naa cu *jīna ba yuntieŋ huoŋ-nu. Bamaŋ cīnaana Diiloŋo

nuŋgu-i u yaa diyaa-ba kuə. ³ Miε fεrε-i ii naa bi waa dumεi; i taa i ce kumaŋ dəlaanu-yiε, i taa i ce i yufienj-maama. A ce dumaaŋo-na, Diiloŋo naa ka gāŋ baa-ye ɳaa uŋ kaa gāŋ baa bafamba-i dumaa.

⁴ Nga Diiloŋo hujarre temma si dii, i maama silaa dəlnu-yuə cor, ⁵ a ce i āmbabalmaŋ ɳa naa fie ceye bikuŋ miε, u siire-yiε baa *Kirsa-i. Diiloŋo ciε baa-na ku'i ciε na kor. ⁶ In suurii Kirsa horre-na, Diiloŋo siire-yiε baa-yo a hiel-e kuomba həlmana i ka tie ce i bāaŋgu-i baa-yo dərə-i-na. ⁷ U ciε mafamma-i duə pigāaŋ bamaŋ juŋ miε huoŋgu-na hiere wuə Yesu-Kirsa horre ciε u fa baa-ye cor. ⁸ Naŋ hūyāa Kirsa maama-i ku'i ciε Hujarrentieno kor-na gbāŋgbāŋ. Namaa cufaluŋgu s̄i; Diiloŋ-maacemma. ⁹ U saa ne na ānfafamma aa kor-na, ku yaa molo sic gbāa gbəlieŋ u fere. ¹⁰ Na saa da, Diiloŋo yaa maa-ye aa ce-ye nuəfelaŋ miε Yesu-Kirsa horre-na i die tie ce ānfafamma. Ānfafamma famma-i u tigiŋ-ma dii ku domma-na i die tie ce-ma.

Kirsa horre ciε Yuifubaa-ba-i baa niəraamba ce baaduɔmba

¹¹ Ma s̄i na suyaa wuə d̄iɛlūɔ-i-na na waa *niəraaŋ namaa? *Yuifubaa-ba taa ba b̄i-na wuə na saa *jā, aa ta ba gb̄e ba fere wuə ba jāa a saa baa pāduɔŋja maŋ ba kūŋma-na. ¹² Huoŋgu fanju-na, naa naa maa *Kirsa-i-na; na waa niəraaŋ namaa, na nuŋgu saa waa baa *Isirahel-baamba-i; na nuŋgu saa waa Diiloŋ-nupāŋgu-na, na saa ta na hīŋ binjkūŋ taaluŋgu, aa na saa ta na suə Diiloŋo-i. ¹³ Nga fiefie-i-na, namaa namaŋ naa gbuu maa Diiloŋo-na, naŋ suurii Yesu-Kirsa horre-na, u tāmma piyaa-na yuə. ¹⁴ Yesu-Kirsa yaa juə

baa yaafelle-i. U ciε Yuifubaa-ba-i baa niεraamba ce baaduɔmba. Bigāaru maŋ waa ba hɔlma-na ɳaa dūŋkɔruɔŋgu ta ku karnu-bei, u kuu naarakuɔ. ¹⁵ U buranaa Yuifu ba *āŋjinamma-i baa ma hūmienja-i hiere, aa gbonu niεraamba-i baa Yuifubaa-ba-i ce-ba baaduɔmba u horre-na. U juɔ baa yaafelle-i jomma famma yaa-i. ¹⁶ Kirsa kuu *daaŋgu-na a tigiiŋ niεraamba-i baa Yuifubaa-ba-i hiere ce-ba baaduɔmba, aa dii-ba ba-naa nuɔ baa Diiloŋo-i. U kuu a hiel bigāaru-i ba hɔlma-na.

¹⁷ Terieŋgu faŋgu-na, namaa namaŋ naa maa, baa namaa namaŋ naa piε hiere, Kirsa juɔ baa yaafelleŋ-nelma ji waŋ baa-na. ¹⁸ Na saa da, Kirsa ciε i hieronjo-i hiere i gbāa tie piε Diiloŋo-i *Diilon-Yalle barguɔ-i-na.

¹⁹ A ce dumaaŋo-na, na sa tiraan na ye niεraaŋ namaa Diiloŋ-baamba hɔlma-na; na ciε Diilon-dūŋ-baan nama, gbulgbulgbul. ²⁰ Naa dii ɳaa kpāŋkparabaa namaas aa Diiloŋo ce-na tuɔ ma dubuɔ baa-na. Dubuɔ fanjo-i Yesu *pɔpuɔrbiemba yaa ku tuole-i baa *Diilopɔpuɔrbiemba-i, aa Kirsa yaa tʃintʃiŋgbo-i. ²¹ Fuɔ yaa bilaaya-kuɔ ku yiɛra ku gbeini-na ta ku yuure ku kā da ku ce Diiloŋ-dūŋgu. ²² Namaa naŋ bi yeŋ Kirsa horre-na, na nuŋgu dii dūŋ daaku-na. Diilon-Yalle dūŋgu yaa ka waa dūŋgu faŋgu-i.

3

Polŋ saaya u ce maacemma maŋ

¹ Ku'i ciε muɔ Pol, baŋ diyaa muɔmi maŋ kaso-i-na wuɔ mi waŋ Yesu-Kirsa maama-i baa *niεraaŋ namaanjo-i, mi ta mi cārā Diiloŋo-i mi hā-na.

² Diilonj uŋ ciɛ baa-mi a hā-mi maacemma maŋ, wuɔ mi ce-ma a kāyā-nei, na saa bi yaŋ nelma famma-i numma. ³ Diilonjo pigāaŋ-mi u kusūŋgu-i. Mi hii dii mi nuŋgu-i celle nelma famma-na baa-na cor. ⁴ Da na kalanj mi səbə-i, na ka da miŋ suyaa Diilonjo kusūŋgu-i dumaa a kā *Kirsa maama-na. ⁵ Nelma famma-i, Diilonjo saa naa pigāaŋ yiinataamba-i baa-ma. Nga fiefie-i-na, u *Yalle pigāaŋ Yesu *pəpuərbiemba-i baa fuɔ ferəŋ baamba-i baa-ma hiere. ⁶ Nelma famma yaa daama wuɔ: Niéraan namaanoŋ-i naŋ suurii Yesu-Kirsa horre-na, *Neldədəlma ciɛ na da na wuo ciiluduŋgu baa *Yuifubaa-ba-i, na ciɛ baaduŋŋ namaan baa Yuifubaa-ba-i; Diilonj uŋ pāa nuŋgu maŋ, na nuŋgu dii-kuɔ.

⁷ Diilonjo-i bibiεŋo! U ciɛ baa-mi a ce-mi Neldədəl daama watien muɔ. ⁸ N siɛ suɔ wuɔ Diilonj-dūŋ-baamba-i hiere ba bɔyaa muəməi nuɔ-i, n̄ga Diilonjo ciɛ baa-mi aa hiel-mi mi da mi ka waŋ Kirsa ənfafamma maŋ maatimma s̄i baa niéraamba-i. ⁹ Aa Diilonj uŋ cen u kusūŋgu-i dumaa, mi kaala-kuɔ baa nuəmba-i. U yaa hielaa bimbinni-i hiere. Dii ku domma-na u yaŋ nel daama-i u huəŋ-na. ¹⁰ U ciɛ-ma dumei duɔ ce Diilonj-dūŋ-baamba da ba pigāaŋ yuntaamba-i baa fɔŋgɔtaamba maŋ dii dərɔ-i-na u cəcəmuŋgu-i ku s̄inni-na hiere. ¹¹ Mafamma-i daama-i hiere ma waa u huəŋgana dii ku domma-na. U ciɛ Itienjo-i Yesu-Kirsa ce ma yaa daama-i. ¹² Inj yen baa Yesu-Kirsa-i aa tiraahaa i naŋga yuɔ, i ka da holle piɛ Diilonjo-i. ¹³ Teriengu faŋgu-na, jande, miŋ cen sūlma maŋ na maama-na, baa na yaŋ ma seŋ na kūma-i. Sūlŋ

daama yaa ka ce na ce boi.

Polŋ cārāŋ kumaŋ Diiloŋo wulaa

¹⁴ Ku'i cie mi ta mi dūuna i To-i Diiloŋo yaanagna aa ta mi cārā-yu. ¹⁵ Tonaamba-i hiere dərə-i-na baa hīema-na ba tosinni hilaa u yaa nuɔ-i. ¹⁶ Wuɔ unj yen nelbuɔ, u ce u *Yalle dii holle ne. ¹⁷ Aa naŋ haa na naŋga-i *Kirsa-i-na, u ce u maama yu na hōmmu-i. U kāyā-nei na naŋ kaasinni u hūmelle-na aa nelnyulmu da muntienammu na hōmmu-na, ¹⁸ ku yaa Diiloŋ-dūŋ-baan namaano-i hiere na kūŋgu-na, na ka gbāa su Kirsa nelnyulmu nolaŋgu-i. ¹⁹ Kirsa nelnyulmu maŋ cuu nelbiliemba hōmmu-i, mi cārā Diiloŋo-i wuɔ u kāyā namaano-i na su Kirsa nelnyulmu maŋ cuu nelbiliemba hōmmu-i, mi cārā Diiloŋo-i wuɔ u kāyā namaano-i na su mu yaaŋga-i, ku yaa na hōmmu ka gbuu yu baa Diiloŋo maama-i.

²⁰ Uman gbāa hā-ye cor inj cāarā kumaŋ baa inj jōguŋ-ma dumaa a saanu baa u fōŋgūŋ maŋ cieŋ maacemma-i i hōmmu-na, ²¹ jaaluŋgu gbīe baa u yaa-i Diiloŋ-dūŋgu-na yinni maŋ joŋ Yesu-Kirsa barguɔ-i-na! Ma cie.

4

Diiloŋ-dūŋ-baamba dii baaduɔmba

¹ Jande, terieŋgu faŋgu-na, baŋ diyaa muɔmi maŋ kasoo-i-na wuɔ mi cāa Itieŋo-i, mi cārā-nei, yaan na wuɔsaŋgu saa baa Diiloŋ unj taaraŋ-kuɔ dumaa. ² Taa na hiire na fere aa na waa hīehīe baa na-naa. Baa na yaŋ na hōmmu ta mu huol. Taa na dəl baa na-naa aa uman duɔ ce uman kumaŋ, kutieŋo tiil-ku nammaŋ-temma. ³ *Diiloŋ-Yallen cie na ce kuuduŋgu dumaa, gbāaŋ yaafɛlle ce na

tie dumei. ⁴ *Kirsa borre dii di diei yonj, Diilonj-Yalle-i di bi diei ɣaa Diilonj uŋ ciɛ na haa na naŋga-i nelduɔma diei nuɔ dumaa. ⁵ Itieno dii u diei pe, aa na hūyāa nelduɔma diei, aa *batemu duɔŋo yaa naŋ daa-yo. ⁶ Diilonj bi dii u diei, aa u yaa i hieronjo-i hiere i To-i. U yaa i yuŋ-nu hiere. U bie i hieronjo-i hiere u ce u maacemma-i, aa waa i hieronjo-i i hōmmu-na.

⁷ Nga i hieronjo-i hiere, Kirsa ciɛ baa-ye a hā-ye i de-i-deŋ maacemma a saanu baa uŋ taaraŋ-kuɔ dumaa. ⁸ Ba nyegāaŋ fuɔ maama'i Diilonj-nelma-na wuɔ:

«Uŋ nyugāaŋ kā dərɔ-i-na,
u kāa baa kasobiemba
aa u calaa bimbinni hā nelbiliemba-i.»*

⁹ A ne da da ba cira: «U nyugāaŋ kā dərɔ-i-na» ku pigāaŋ wuɔ u hiiriiye igēna hīema-na. ¹⁰ Umaŋ hiiriiye, uuuduəŋo fanjo yaa tiraan bir nyugūŋ kā dərɔ-i-na duɔ gbāa duɔ gbuo terni-i hiere. ¹¹ U yaa hāa nuɔmba-i ba da-ba-deŋ maacemma: U ciɛ banamba Yesu *pəpuɔrbiemba, aa ce banamba ta ba ce u pəpuɔrungu, banamba *Neldədəlma waraamba aa banamba tayaanabaa sisɔ Diilonelpigāataamba. ¹² U ciɛ ma yaa-i a ce Diilonj-baamba ta ba gbā ba ce u maacemma-i ba kāyā ba-naa ba naŋ kaasinni Diilonj-hūmelle-na. ¹³ Mafan da ma ce, i ka suɔ Diilonj-Bieŋo-i hiere kuuduɔŋgu aa hūu u maama-i. I ka ce babincuəŋ miɛ Diilonj-hūmelle-na a tie suɔ weima-i hiere Kirsa temma-i. ¹⁴ I siɛ tiraan waa ɣaa bisālŋ miɛ nuɔmba ta ba tāal-e ba pira-yiɛ Diilonj-hūmelle-na ɣaafafal-muŋ wuɔraŋ mu bīŋ baa beŋo dumaa hūmmanj

* **4:8** Gbeliemaj-nalāaŋgu (Psaume) 68.19

dərə. Nuəmba siε tiraat ba gbā ba guəl i gbeini-i. **15** Nga yaaŋ nelnyulmu waa i ninsoŋo wamma-na, ku yaa i ka biε Kirsa maama-i hiere. U yaa i yunju-i aa miε i waa u borre-i. **16** Fuə yaa cie i bel i-naa fafamma bel daama temma-i tiε kāyā i-naa; neliɛŋo neliɛŋo baa u maacemma. Die tie ce i maacemmambaa-ba-i maŋ saaya ma ce dumaa, η da kunaŋgu naara-yie aa η da i naŋ kaasinni fafamma nelnyulmu-na.

Anfəleŋo

17 Miŋ gbu mi cārā kumaŋ na wulaa Itienŋo yerre-na ku yaa daaku: Jande, baa na tiraat na ta na ce ηaa bamaŋ sa suyaanŋ Diiloŋo-i baŋ ceŋ dumaa. Yunju si dii ba ãnjəguəma-na. **18** Ba nyaayā ba fere aa ba sa bi tiraat suɔ bîŋkūŋju; a ce dumaaŋo-na ba nunju si dii Diiloŋ-horre-na. Ba ãnjəguəma cuure aa yanŋ-ba. **19** Ba sa suɔ baŋ bîŋ kumaŋ senserre-i; a ce dumaaŋo-na ba maacemma yaa tîlāsinni-i; ba naa ma yaa-i ba wuo juuru-i. **20** Na suyaanŋ *Kirsa-i baa ma yaa weɪ? **21** Mi suyaanŋ miε na nuɔ u maama-i aa ba hāalāayā-nei baa ninsoŋo maŋ dii u hūmelle-na **22** wuɔ na nanna na āncələmma-i. Naŋ taa na ce mamaŋ dîlūɔ-i-na, na hiel na gboluonŋu mεi. Ambabalma cemma taa ma dəlnu-nεi ηaa bige-i! Ma yaa taa ma dii-na hūmebabalalle-na. **23** Aa bi hāalā-nei wuɔ na yanŋ *Diiloŋ-Yalle bir na ãnjəguəma-i. **24** Wuɔ na biε Diiloŋ-huəŋga a ce nuəfelaanŋ namaan aa ninsoŋo ce na waa nelviiŋ namaan baa nuəfafaanŋ namaan.

25 Terienŋu faŋgu-na, hielalaŋ na naŋga coima-na. I cie duduəŋ-baanŋ miε, a ce dumaaŋo-na na hieronŋo-i hiere na saaya na ta na waŋ ninsoŋo-i

baa na-naa. ²⁶ Umaŋ u huəŋ da ka guəla, u bel u fərə u baa ji ce cāl. Aa u gbāŋ u hiire u huəŋga-i aa bāaŋ-yufelle suə da di suur. ²⁷ Baa na yaŋ *Sitāni da mumbelmu nəi. ²⁸ Umaŋ duə tuə cuo, u yaŋ cuoyuŋgu-i aa u sieya u napuəŋa-i a taara u yerren-kūŋgu aa bi da kāyā sūntaamba-i. ²⁹ Baa na yaŋ āndababalaŋgu diei hel na nunni-na. Nelma maŋ gbāa kāyā tobimba-i aa dii sireiŋa-bei, na ta na waŋ ma yaa-i. ³⁰ Baa na guəla Diilonj-Yalle huəŋga-i, Diilonjō dāanya-nəi baa di yaa-i tuə cie koŋkor-yiŋgu-i. ³¹ Baa na ta na nyə na nonni-i baa na-naa. Yaŋ yavāale-i baa hədulle-i. Yaŋ ijieni-i baa tuosinni-i. Nięŋ āmbabalma-i ma s̄inni-na hiere aa na yaŋ-ma. ³² Taa na ce ānfafamma na-naa nuə aa na ta na ce hujarre na-naa nuə. Taa na ce jande na-naa nuə ḥaa Diilonj uŋ ciε jande nəi dumaa Kirsa barguɔ-i-na.

5

Na w̄ima-i hiere ma saaya ma waa cecerma-na

¹ Namei Diilonj-bisālŋ namaajo-i, na maama sa suə aa dəlnu-yuə. Terienyu fanju-na, gbāaŋ na ta na ce u temma. ² Nelnyulmu saaya mu ta na w̄ima-i hiere ma yaŋ-na *Kirsa temma-i. Kirsa dəlaa-ye fuə a ji hūu-ma ku i maama-na. U pāa u fərə, a ce u fərə tāmماŋ-kūŋgu maŋ dəlaanuŋ Diilonjō-i.

³ Namaajo-i Diilonj-baanŋ namaa, a ce dumaaajo-na b̄iŋwos̄inni-i baa pəpərs̄inni-i ni s̄inni-na hiere ka hel baa cāncaaya-i mi sa taara mi nu ni maama na həlma-na. ⁴ Tilāsinniŋ-āndaŋgu saa bi saaya ku hel na nunni-na, baa mimins̄inniŋ-āndənni-i

ka hel baa ãndasəsənni-i hiere. Yaaŋ aa na ta na jaal Diiloŋo yaa. ⁵ Na saa da, da ɳ ta ɳ ce cāncaaya-i, kuu dii ɳaa ɳ yaan Diiloŋo-i aa ta ɳ kuye ɳ yufieŋ-niini, a ce dumaaŋo-na bamaŋ cieŋ cāncaaya-i, baa bīŋwosīnni-i, baa pəpərsīnni-i, ba siɛ da munsuurmu Kirsa-i baa Diiloŋo-i ba nelle-na.

⁶ Baa na yaŋ ba tāal-na baa nelsəsəmma pira-nei. Daaku temma yaa cieŋ Diiloŋo tuŋ gāŋ baa ãnyagarmantaamba-i. ⁷ Terienŋgu faŋgu-na, baa na cu ba huonŋ-nu. ⁸ Dīelūɔ-i-na, naa naa waa kukulma-na; fiɛfie-i-na, naŋ yeŋ Itieŋo horre-na, naa dii cecerma-na. A ce dumaaŋo-na, taa na wuɔ ɳaa cecermaŋ-biembaŋ wuɔ dumaa; ba hōmmu kuŋŋ. ⁹ Cecermaŋ-bisālmba ãncemma yaa ãnfafamma, baa viisīnni, baa ninsowalle. ¹⁰ Gbāaŋ na ta na suɔ kumaŋ dəlaanuŋ Itieŋo-i. ¹¹ Baa na dii na gboluoŋgu kukulmaŋ-maacemma-na; belle si dii-meɪ. Yaan aa na ta na firre bamaŋ cieŋ-maŋ. ¹² Baŋ fuo ba ce mamaŋ; sensenda-wēima; ma siɛ gbāa waŋ. ¹³ Na saa da, da ɳ firre molonŋo-i, uŋ cen mamaŋ ɳ da ma hilaa hiere bomborma-na. ¹⁴ A ne da wēiŋ da ma hel bomborma-na, ma kaala nuombā-i hiere ba wulaa. Ku'i ciɛ ba'a:

«Duəfūmmuntie, sire!
Sire ɳ hel kuomba həlma-na
Kirsa ka pa bāaŋgu niɛ.»

¹⁵ Terienŋgu faŋgu-na, nieŋ na wuɔsaanŋgu-i torro. Baa na ta na ce bisānsīnni, taa na ce bīncəmma. ¹⁶ Inj yeŋ yinni maŋ nuɔ-i daani-i, yifafanni si. A ce dumaaŋo-na, vaan na fərə baa kuufafaŋgu cemma-i. Baa na gonya ãnsəsəmma. ¹⁷ Baa na

ce bisānsinni, yaan̄ aa na taara Itien̄o huɔŋga-i na suɔ-ka.

¹⁸ Baa na ta na nyɔŋ kolma-i na ye. Kongbuolaŋgu b̄ien̄a n̄eliɛ̄n̄o. Yaaŋ *Diilon̄-Yalle yaa ta di yu na h̄omm̄u-i h̄enn̄i man̄ joŋ. ¹⁹ Diilon̄-Yallen̄ diyaa neini man̄ na nunni-na, taa na h̄äl-ni na dii sireiŋa na-naa nuɔ. Taa na h̄äl gb̄eliem̄an̄-neini-i na tuəln̄u Itien̄o-i baa huɔŋga diei. ²⁰ Taa na jaal i To-i Diilon̄o-i h̄enn̄i-na hiere baa w̄eima-na hiere Itien̄o-i Yesu-Kirsa maama-na.

Diilon̄-dūŋ-baaŋ ḥansorre

²¹ Niɛ̄ŋ *Kirsa-i aa na ta na siɛ̄ na-naa wulaa. ²² Caan̄ namaa, taa na siɛ̄ na b̄olbaa-ba wulaa ɻaa naŋ siɛ̄ Itien̄o wulaa dumaa. ²³ Na saa da, bibieŋŋo yaa cieŋŋo yun̄gu-na ɻaa Kirsaŋ yeŋ Diilon̄-dūŋ-baamba yun̄gu-na dumaa. Diilon̄-dūŋ-baamba yaa fuɔ borre-i aa fuɔ u ce ba koŋkortieŋŋo. ²⁴ A ce dumaaŋo-na, cieŋŋo saaya u tuɔ siɛ̄ u b̄el̄ wulaa w̄eima-na hiere ɻaa Diilon̄-dūŋ-baambaŋ siɛ̄ Kirsa wulaa dumaa.

²⁵ B̄elaan̄ namaa, taa na d̄el na caamba-i ɻaa Kirsaŋ d̄elaa Diilon̄-dūŋ-baamba-i dumaa aa h̄uumma ku ba maama-na ²⁶ a b̄ɔ̄-ba ba deŋ h̄ä Diilon̄o-i baa-ba. U ciɛ̄ u nelma-i baa h̄umm̄a a caya-bei da welewele ²⁷ ba da ba ta ba ne fafamma u yaan̄ga-na; dugaŋgu baa waa molo-na, unan̄ kūŋma baa yii iyiemba, aa cālmuɔ baa bi waa molo-na. ²⁸ Bibieŋŋo saaya u yaŋ u cieŋŋo maama ta ma d̄elnuŋ-yuɔ dumei ɻaa fuɔ fereŋ kūŋma maaman̄ d̄elnuŋ-yuɔ dumaa. Uman̄ duɔ tuɔ d̄el u cieŋŋo-i, kuu dii ɻaa u d̄el u fere. ²⁹ Na saa da, ɻ siɛ̄ gb̄aa bigāaŋ ɻ fere, ɻga ɻ taara niiwuoni ɻ h̄ä ɻ fere aa

ta ŋ ne ŋ fere fafamma ɳaa Kirsaŋ neŋ Diiloŋ-dūŋ-baamba-i dumaa. ³⁰ Ba yaa miɛŋo-i aa miɛmɛi Kirsa kūŋma-i. ³¹ Ma nyegāan Diiloŋ-nelma-na wuɔ: «*Ku'i ciɛ bibileŋo kayaŋ u to-i baa u nyu-i aa waa baa u ciɛŋo ba gbonu ce kuuduŋgu.*»* ³² Nel daama tuole dii purru. Muɔ fuɔ, mei ciɛra ma vii Kirsa yaa-i baa Diiloŋ-dūŋ-baamba-i. ³³ Nga ma bi vii namaŋo-i: Bibieŋo bibileŋo, u saaya u tuə dəl u ciɛŋo ɳaa uŋ dəl u fere dumaa; aa ciɛŋo ciɛŋo, u tuə sie u bələ wulaa.

6

Bincuomba-i baa ba bisälmba-i bay saaya ba waa dumaa

¹ Bisälŋ nama, taa na nu na bincuomba nunni-i ɳaa Itieŋ uŋ taaraŋ-kuɔ dumaa, ku'i faa. Namaa maama yaa mafamma-i. ²⁻³ «*Ta ŋ kāŋ ŋ to-i baa ŋ nyu-i ku yaa ŋ huŋga ka fɛ aa ŋ ka da yinni hlema-na.*»* Nelma famma yaa Diiloŋ-änjinadielämma maŋ baa nupälle-i. ⁴ Bientobaa nama, baa na ta na du na bisälmba həmmu-i, yaan aa na nuola-bei fafamma, na dii nelfafamma ba tūnni-na ɳaa Itieŋ uŋ taaraŋ-kuɔ dumaa.

Koraamba-i baa ba yuntaamba-i bay saaya ba waa dumaa

⁵ Koraan nama, taa na nu na yuntaamba nunni-i, aa na firnu na həmmu-i baa-ba na ta na kāŋ-ba ɳaa naŋ ceŋ dumaa baa *Kirsa-i. ⁶ Baa na ta na ce ba yufelleŋ yoŋ ba da ba dəl-na. Naŋ yeŋ Kirsa koraan nama, firiinuŋ na həmmu-i na ta na

* **5:31** Miwaanjo jinammaŋ-səbə (Genèse) 2.24 * **6:2-3** Helmaj-səbə (Exode) 20.12; Anjınamma tiyemmaŋ-səbə (Deutéronome) 5.16

ce Diilonj uŋ taaraŋ kumaŋ. ⁷ Fieŋ na həmmu-i baa ba maacemma-i. Baa na ta na ne-ma ɳaa nəliɛŋ-maama, taa na ne-ma ɳaa Itienjo maama. ⁸ Na saaya na suɔ wuɔ kəriɛŋ nuɔ o, kəriɛŋ nuɔ sі o, niŋ ciɛ ãnfafamma maŋ, Itienjo ka pã-ni baa-ma.

⁹ Yuntaaq namaanjo-i, taa na bi ce maaduɔma yaa-i baa na kəraamba-i. Baa na ta na nuola-bei. Na saaya na suɔ wuɔ namaaa baa bafamba-i hiere Yunteduəŋo'i dii-nei dərɔ-i-na. Aa Yuntienjo faŋo sa ce ciɛluɔ.

Diilonj uŋ hāa-ye bərcəbimbinni maŋ

¹⁰ Mamaŋ t̄iyāa ma yaa daama: Itienjo fɔŋgūɔ temma sі, a ce dumaaŋo-na yaaŋ na fɔŋgūɔ tuɔ hel u yaa nuɔ-i. ¹¹ Diilonj uŋ hāa-na bərcəbimbinni maŋ, biyaanŋ-niŋ na t̄erɛŋ na yiera, ku yaa *Sitāni siɛ gbāa yii baa-na. ¹² Na saa da, i sa gāŋ baa nelbiliemba, i gāŋ baa jinabaa, baa kartaamba, baa hiriemba, baa isuɔtaamba. ¹³ Terienju faŋgu-na, Diilonj uŋ hāa-na bərcəbimbinni maŋ hiere, biyaanŋ-niŋ; baa na yan ku diei! Ku yaa Sitāni duɔ diire-nei yiŋgu yiŋgu, na yiera ku diei nuɔ. Ma ka dəl-na. ¹⁴ Siireŋ na t̄erɛŋ na yiera: Na ce ninsoŋo-i ɳaa kpəŋkpaaŋgu na p̄eyɛ na nagεiŋa-i, aa na ce viisinni-i ɳaa kəlluŋ-jongoruo na dii. ¹⁵ Na ce *Neldədəlma wamma-i ɳaa naatenni na dii na gbeini-na; yaafɛlle da ma yaa nuɔ-i. ¹⁶ Naŋ hūyāa Yesu-Kirsa maama-i baa huŋga maŋ, taa na c̄innu na fərɛ baa huŋga faŋga yaa-i hənni-na hiere *Bigāarāŋo hεiŋa baa ji hi-na. ¹⁷ Ciɛŋ Diilonj-konkoro-i ɳaa kəlluŋ-cucūŋgu na dii na yunni-na, aa na biɛ *Diilonj-Yalle jigāŋga-i, ka yaa Diilonj-nelma-i.

18 Diilonj-Yalle barguo-i-na, taa na gbu na cārā Diilonjo-i wεima-na hiere. Vaanj na fεre baa Dillocärälle-i aa na ta na cārā na hā Diilonj-dūnjaamba-i hiere. **19** Taa na bi cārā na hā muənjo-i, wuə u kāyā-mie, da mi puur mi nuŋgu-i da mi wanj Neldədəlma-i huəŋgu huəŋgu, mi kūəma baa nyenj, aa u pigāŋj-mi minj saaya mi wanj mamaŋ. **20** Minj feŋ mi ye kaso-i-na, ba puəraa muəməi baa nel daama-i. Terienjgu fanjgu-na, maŋ gbič ma wanj dumaa, taa na cārā Diilonjo-i wuə u kāyā-mie mi kūəma baa nyenj baa ma wamma-i.

Jaaluperienjgu

21 Mamaŋ dii bande-i-na, i natobiŋo-i Tisike duɔ kā, u ka wanj-ma baa-na na suɔ minj yeŋ mamaŋ nuo-i. Tisike maama dii kpelle mi huəŋga-na, u vaa u fεre baa Itienjø maacemma-i. **22** Mi siire-yuə baa ma yaa-i mie u ka wanj ma yaanjga-i baa-na a fε na həmmu-i.

23 I To-i Diilonjo-i, baa Itienjø-i Yesu-Kirsa-i, ba fε tobimba həmmu-i aa ce-ba nelnyulmuntaamba baa aŋhūumantaamba. **24** Bamaŋ gbu ba kuye Itienjø-i Yesu-Kirsa maama-i bāaŋgu-i baa isuəŋgu-i, Diilo kāyā-bεi hiere.

**Diilonj-nelma Tobisifenni
New Testament in Cerma (UV:cme:Cerma)**

copyright © 2011 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Cerma)

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Cerma

© 2011, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

All rights reserved.

2014-04-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022

5ffe1c98-1ba9-54d8-8f4c-03a7c12fba11